

## Soạn bài Thái sư Trần Thủ Độ - Ngữ văn lớp 10

**Câu 1:** Nêu những tình tiết liên quan đến Trần Thủ Độ. Mỗi tình tiết đã bộc lộ một khía cạnh nào về tính cách của ông? Từ đó anh (chị) có nhận xét gì về nhân cách của Trần Thủ Độ?

### Trả lời:

- Đối với người hoặc mình, ông không ứng xử theo thói tâm thường, thừa nhận lời nói phải của người hoặc "Đúng như lời người ấy nói" và lấy tiền lụa thưởng cho anh ta. Điều đó cho thấy ông là người nghiêm khắc với bản thân. Việc làm đó là sự khích lệ người cấp dưới trung thực, dũng cảm, dám vạch tội của người khác, dù người đó là bề trên của mình.
- Đối với người lính giữ thêm cấm, ông không bênh vực bắt tội tên lính mà tìm hiểu rõ sự việc, có thái độ khích lệ biết giữ nghiêm phép nước. Có thể thấy ông là người chí công vô tư, tôn trọng pháp luật, không thiên vị người thân.
- Đối với họ hàng cậy xin chức tước, ông dạy cho họ một bài học - Muốn làm chức quan ấy phải chịu bị chặt một ngón chân để phân biệt với các người khác - Ông là người biết giữ gìn sự công bằng của phép nước, bài trừ tệ nạn chạy chọt, dựa dẫm người thân thích.
- Với người trong gia đình, ông là người có thái độ chống lại thói gia đình trị rõ ràng. Khi vua phong chức cho An Quốc - anh của Trần Thủ Độ - ông đã thẳng thắn trình bày quan điểm "*Nên căn cứ vào phẩm chất, năng lực của mỗi người mà phong chức tước, không nên hậu đãi cả hai anh em, mà làm rối việc triều đình*". Rõ ràng ông là người không tư lợi, luôn đặt việc công lên lợi ích gia tộc.

Các chi tiết trên đã làm nổi bật bản lĩnh và nhân cách vị thái sư đầu triều, thẳng thắn, độ lượng, nghiêm minh và đặc biệt là chí công vô tư, đó là một phẩm chất đáng quý, ông xứng đáng là chỗ dựa của đất nước, là người nhân dân đặt niềm tin.

**Câu 2:** Nêu những nét đặc sắc trong nghệ thuật kể chuyện và khắc hoạ nhân vật của nhà viết sử (chú ý những xung đột kịch tính, những bước ngoặt bất ngờ, thú vị trong các tình tiết làm nổi bật tính cách nhân vật).

### Trả lời:

- Xây dựng tình huống giàu kịch tính, lựa chọn chi tiết đắt giá.
- Mỗi câu chuyện đều có những xung đột đi đến cao trào và được giải quyết một cách bất ngờ.
- Lối viết sử rất kiệm lời, không miêu tả phân tích tâm lí, nhân vật vẫn hiện lên sâu sắc.